अ०कां१ श्रीरामचंद्रचरणांबुजाभ्यांनमोनमः ॥ यस्यज्ञानदयासिंधोरगाधस्यानघागुणाः से
१ व्यतामक्षयोधीराः सश्रियेचामृतायच १ समाहृत्यान्यतंत्राणिसंक्षिप्तैःप्रतिसंस्कृतैः सं
पूर्णमुच्यतेवर्गैर्नामलिंगानुशासनं २ प्रायशोरूपभेदेनसाहचर्याच्चकुत्रचित् स्त्रीपुंनपुं
सकंज्ञेयंतद्विशेषविधेःक्वचित् ३ भेदाख्यानायनद्वंद्वोनैकशेषोनसंकरः कृतोत्रभिन्नलिंगा
(1) नामनुक्तानांक्रमादृते ४ त्रिलिंग्यांत्रिष्वितिपदंमिथुनेतुद्वयोरिति निषिद्धलिंगंशेषार्थंत्वं
ताथादिनपूर्वभाक् ५ स्वरव्ययंस्वर्गनाकत्रिदिवत्रिदशालयाः सुरलोकोद्योदिवौद्वेस्त्रियां
नवनामास्वर्गःस्य
क्लीबेत्रिविष्टपं ६ अमरानिर्जरादेवास्त्रिदशाविबुधासुराः सुपर्वाणःसुमनसस्त्रिदिवेशा
दिवौकसः ७ आदितेयादिविषदोलेखाअदितिनंदनाः आदित्याऋभवोस्वप्नाअमर्त्याअमृ
षड्विंशतिदेवनामानि
तांधसः ८ बर्हिर्मुखाःक्रतुभुजोगीर्वाणादानवारयः वृंदारकादैवतानिपुंसिवादेवताःस्त्रि
यां ९ आदित्यविश्वेवसवस्तुषिताभास्वरानिलाः महाराजिकसाध्याश्चरुद्राश्चगणदेवताः १०
१ विद्याधरोप्सरोयक्षरक्षोगंधर्वकिंनराः पिशाचोगुह्यकःसिद्धोभूतोमीदिवयोनयः ११ असुरा १
दैत्यदैतेयदनुजेंद्रारिदानवाः शुक्रशिष्यादितिसुताःपूर्वदेवाःसुरद्विषः १२ सर्वज्ञःसुगत नसिंह
×रनिाधिरक्षांतियेयक्षाःतेस्युर्गुह्यकसंज्ञकाः २ ×दशनामान्यसुराणां
आदित्याद्वादशप्रोक्ताविश्वेदेवादशस्मृताः। वसवश्चाष्टसंख्याकाःषट्त्रिंशत्तुषितामताः। आभास्वराश्चतुः
षष्टिर्वाताःपंचाशदूनकाः। महाराजिकनामानोद्वेशतेविंशतिस्तथा। साध्याद्वादशविख्याताःरुद्राश्चैकादशस्मृताइति २

३ बुद्धावांतरभेदस्यसप्त अष्टादश बुद्धनामानि २

नो बुद्धो [illegible] धर्मराजस्तथागतः समंतभद्रो भगवान्मारजिल्लोकजिज्जिनः १३ षडभि
(2) ज्ञो दशबलोऽद्वयवादी विनायकः मुनींद्रः श्रीघनः शास्ता मुनिः शाक्यमुनिस्तु यः १४ स शाक्यसिं
हः सर्वार्थसिद्धः शौद्धोदनिश्च सः गौतमश्चार्कबंधुश्च मायादेवीसुतश्च सः १५ ब्रह्माऽऽत्मभूः सु
रज्येष्ठः परमेष्ठी पितामहः हिरण्यगर्भो लोकेशः स्वयंभूश्चतुराननः १६ धाताऽब्जयोनिर्द्रुहिणो
विरिंचिः कमलासनः स्रष्टा प्रजापतिर्वेधा विधाता विश्वसृड्विधिः १७ विष्णुर्नारायणः कृष्णो ब्रह्मणः नामानि
वैकुंठो विष्टरश्रवाः दामोदरो हृषीकेशः केशवो माधवः स्वभूः १८ दैत्यारिः पुंडरीकाक्षो गो
विंदो गरुडध्वजः पीतांबरोऽच्युतः शार्ङ्गी विष्वक्सेनो जनार्दनः १९ उपेंद्र इंद्रावरजश्चक्रपाणि
श्चतुर्भुजः पद्मनाभो मधुरिपुर्वासुदेवस्त्रिविक्रमः २० देवकीनंदनः शौरिः श्रीपतिः पुरुषो विष्णुनामानि
त्तमः वनमाली बलिध्वंसी कंसारातिरधोक्षजः २१ विश्वंभरः कैटभजिद्विधुः श्रीवत्सला
कृष्णपितुः छनः वसुदेवोऽस्य जनकः स एवाऽऽनकदुंदुभिः २२ बलभद्रः प्रलंबघ्नो बलदेवोऽच्युताग्रजः
रेवतीरमणो रामः कामपालो हलायुधः २३ नीलांबरो रौहिणेयस्तालांको मुसली हली संक
र्षणः सीरपाणिः कालिंदीभेदनो बलः २४ मदनो मन्मथो मारः प्रद्युम्नो मीनकेतनः कंदर्पो द

१ अजगरः सर्पः। शीरः नालयादिः कविभिराम्नातः लांगलवचनो निसंदशादिद्वस्पतेशास्वेद सूक्ष्मविवेकः १
सहस्रदश ...

१ ... [illegible] ... सलिले पुंसि भृंगे देसनिषेधयोरिति १

१ अरविंदमशोकं च चूतं च नवमल्लिका x   x २ एणः कुरंगमो ... [illegible] ... लोचनेऽनि पुरुषो नमः २५

नीलोत्पलं च पंचैते पंचबाणस्य सायकाः १ x   एकविंशतिर्मदनस्य २ अनिरुद्धस्य द्वे २

र्पकोऽनंगः कामः पंचशरः स्मरः २५ शंबरारिर्मनसिजः कुसुमेषुरनन्यजः पुष्पधन्वा रतिपति

र्मकरध्वज आत्मभूः २६ ब्रह्मसूर्विश्वकेतुः स्यादनिरुद्ध उषापतिः २ लक्ष्मीः पद्मालया पद्मा

एकादश लक्ष्म्याः

कमला श्रीर्हरिप्रिया २७ इंदिरा लोकमाता मा क्षीरोदतनया रमा ११ शंखो लक्ष्मीपतेः पांचजन्यश्च

गरुडस्य नव

क्रे सुदर्शनः २८ कौमोदकी गदा खड्गो नंदकः कौस्तुभो मणिः गरुत्मान् गरुडस्तार्क्ष्यो वैनतेयः खगे

श्वरः २९ नागांतको विष्णुरथः सुपर्णः पन्नगाशनः ९ शंभुरीशः पशुपतिः शिवः शूली महेश्वरः ३०

ईश्वरः शर्व ईशानः शंकरश्चंद्रशेखरः भूतेशः खंडपरशुर्गिरीशो गिरिशो मृडः ३१ मृत्युंजयः कृत्ति

वासाः पिनाकी प्रमथाधिपः उग्रः कपर्दी श्रीकंठः शितिकंठः कपालभृत् ३२ वामदेवो महादेवो वि

रूपाक्षस्त्रिलोचनः कृशानुरेताः सर्वज्ञो धूर्जटिर्नीललोहितः ३३ हरस्मरहरो भर्गस्त्र्यंबकस्त्रिपु रुद्रनामानि

रांतकः गंगाधरोंऽधकरिपुः क्रतुध्वंसी वृषध्वजः ३४ व्योमकेशो भवो भीमः स्थाणू रुद्र उमाप

ऐश्वर्यस्य त्रीणि

तिः ४८ कपर्दोऽस्य जटाजूटः २ पिनाकोऽजगवं धनुः २ ३५ प्रमथाः स्युः पारिषदा ब्राह्मीत्याद्यास्तु मात

रः विभूतिर्भूतिरैश्वर्यमणिमादिकमष्टधा ३ ३६ उमा कात्यायनी गौरी काली हैमवतीश्वरी २

शिवा भवानी रुद्राणी शर्वाणी सर्वमंगला ३७ अपर्णा पार्वती दुर्गा मृडानी चंडिकाऽंबिका १७ नृसिंह

x २ अणिमा महिमा चैव गरिमा लघिमा तथा। x   x ३ ब्राह्मी माहेश्वरी चैव कौमारी वैष्णवी तथा। x पार्वती नामानि

ईशित्वं च वशित्वं च प्राप्तिः प्राकाम्यमेव च। २४   x वाराही च तथेंद्राणी चामुंडा सप्त मातरः। ३ x

x १ हः शंकरे हरौ हंसे रणरोमांचयोस्त्रिष्वति नानार्थरत्नमाला । हेरंबनहतिहेरंबः । अपिरविघ्नहे । १४

x २ शुनासीरस्सुनाशीरः शुनाशीरः सुनासीर इति पाठाश्चत्वारः ४ x अष्टौ गणपतेः ९ x

विनायको विघ्नराजद्वैमातुरगणाधिपाः ३८ अप्येकदंतहेरंबलंबोदरगजाननाः ८ कार्तिकेयो महा स्कंदनामानि

सेनः शरजन्मा षडाननः ३९ पार्वतीनंदनः स्कंदः सेनानीरग्निभूर्गुहः बाहुलेयस्तारकजिद्विशा

(5) खः शिखिवाहनः ४० षाण्मातुरः शक्तिधरः कुमारः क्रौंचदारणः १७ इंद्रो मरुत्वान्मघवा बिडौजाः

पाकशासनः ४१ वृद्धश्रवाः शुनासीरः पुरुहूतः पुरंदरः जिष्णुर्लेखर्षभः शक्रः शतमन्युर्दिवस्पतिः

सुत्रामा गोत्रभिद्वज्री वासवो वृत्रहा वृषा वास्तोष्पतिः सुरपतिर्बलारातिः शचीपतिः ४३ जंभ

भेदी हरिहयः स्वाराण्णमुचिसूदनः संक्रंदनो दुश्च्यवनस्तुराषाण्मेघवाहनः ४४ आखंडलः सह

इंद्रनामानि इंद्राण्याः

स्राक्ष ऋभुक्षा ३५ तस्य तु प्रिया पुलोमजा शचींद्राणी नगरी त्वमरावती ४५ हय उच्चैःश्रवाः १ सू

इंद्रपुत्रस्य

तो मातलिः १ नंदनं वनं १ स्यात्प्रासादो वैजयंतो १ जयंतः पाकशासनिः २ ४६ ऐरावतोऽभ्रमातंगैरावणा

ऐरावतगजस्य इंद्रवज्रस्य

भ्रमुवल्लभाः ४ ह्रादिनी वज्रमस्त्री स्यात्कुलिशं भिदुरं पविः ४७ शतकोटिः स्वरुः शंबो दंभोलिरशनि

विमानस्य देवसभायाः अमृतस्य

र्द्वयोः १० व्योमयानं विमानोऽस्त्री नारदाद्याः सुरर्षयः ४८ स्यात्सुधर्मा देवसभा पीयूषममृतं सुधा ३

मेरुपर्वतस्य

मंदाकिन्याः मंदाकिनी वियद्गंगा स्वर्णदी सुरदीर्घिका ४ ४९ मेरुः सुमेरुर्हेमाद्री रत्नसानुः सुरालयः ५ पंचैते देव

तरवो मंदारः पारिजातकः ५० संतानः १ कल्पवृक्षश्च १ पुंसि वा हरिचंदनं १ सनत्कुमारो वैधात्रः २

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai joint project

स्तो ... ... सर। मध्यप्रयोगात् स्त्रियां बहुष्वप्सरसः
सुकेशी मंजुघोषाद्याः कथ्यन्तेऽप्सरसो बुधैरिति २x स्यादेकत्वेऽप्सरा अपि। क्वचिदा बन्तोऽपि। ९x
अ० का० ९ वडाश्विनीकुमारयोः। २ आदिना तुंबुरु विश्वावसु चित्ररथानां संग्रहः। २९

३ स्वर्वैद्यावश्विनीसुतौ नासत्यावश्विनौ दस्रावाश्विनेयौ च तावुभौ। स्त्रियां बहुष्वप्सरसः स्वर्वेश्या
उर्वशीमुखाः ५१ हाहाहूहूश्चैवमाद्या गंधर्वास्त्रिदिवौकसां अग्निर्वैश्वानरो वह्निर्वीतिहोत्रो धनं
जयः ५२ कृपीटयोनिर्ज्वलनो जातवेदास्तनूनपात् बर्हिः शुष्मा कृष्णवर्त्मा शोचिष्केश उषर्बुधः x नांतोदंतोऽपि क्वचित्तु
आश्रयाशो बृहद्भानुः कृशानुः पावकोऽनलः रोहिताश्वो वायुसखः शिखावानाशुशुक्षणिः ५५ अग्नेस्तु त्रिं शत
हिरण्यरेता हुतभुग्दहनो हव्यवाहनः सप्तार्चिर्दमुनाः शुक्रश्चित्रभानुर्विभावसुः ५६ शुचिर
प्पित्तमौर्वस्तु वाडवो वडवानलः वह्नेर्द्वयोर्ज्वालकीलावर्चिर्हेतिः शिखा स्त्रियां ५७ त्रिषु स्फु
लिंगोऽग्निकणः २ संतापः संज्वरः समौ २ धर्मराजः पितृपतिः समवर्ती परेतराट् ५८ कृतांतो य
मुनाभ्राता शमनो यमराड्यमः कालो दंडधरः श्राद्धदेवो वैवस्वतोंऽतकः ५९ राक्षसः कौणपः
क्रव्यात्क्रव्यादोऽस्रप आशरः रात्रिंचरो रात्रिचरः कर्बूरो निकषात्मजः ६० यातुधानः पुण्यज
नो नैर्ऋतो यातुरक्षसी ३५ प्रचेता वरुणः पाशी यादसांपतिरप्पतिः ६१ श्वसनः स्पर्शनो वायु ३
र्मातरिश्वा सदागतिः पृषदश्वो गंधवहो गंधवाहोऽनिलाशुगाः ६२ समीरमारुतमरुज्ज नृसिंह
गत्प्राणसमीरणाः। नभस्वद्वातपवनपवनप्रभंजनाः २० ६३ प्राणोऽपानः समानश्चोदा

८ अस्रं रक्तं पिबतीत्यस्रपः। अस्रप इति पाठे अश्रयतीत्यर्थः। x कर्बुर इति पाठः। नैर्ऋताः कर्बुरः क्रव्यात् कर्बुरो यातुरक्षसीति त्रिः
क्रव्यात्। आशिर इति पाठे आशिरोऽत्र नुपः शंकुः क्रव्यादोऽस्र x वायोर्विंशतिः
२ आशर इति संसारावर्तः। ८ x द्रावर्णः ८

...हृदि प्राणो गुदेऽपानः समानो नाभिसंस्थितः। उदानः कंठदेशस्थो व्यानः सर्वशरीरगः। ३४ अतिशयस्य ३

वेगस्य पंच — त्वरितस्य एकादश

(६)

नभ्यो नौ च वायवः ५ शरीरिस्थाइमे रंहस्तरसी तु रयः स्यदः ६४ जवोऽथ शीघ्रं त्वरितं लघु क्षिप्रम
रं द्रुतं सत्वरं चपलं तूर्णमविलंबितमाशु च ११ ६५ सततेऽनारताऽश्रांतसंतताऽविरताऽनिशं
३ नवनिरंतर नित्यानवरताऽजस्रमप्यथाऽतिशयो भरः ६६ अतिवेलभृशात्यर्थाऽतिमात्रोद्गाढनिर्भरं ती
स्य३ व्रैकांतनितांतानि गाढबाढदृढानि च ६७ क्लीबे शीघ्राद्यसत्वे स्यात्त्रिष्वेषां सत्वगामि यत् कु
कुबेरस्य बेरस्त्र्यंबकसखो यक्षराड् गुह्यकेश्वरः ६८ मनुष्यधर्मा धनदो राजराजो धनाधिपः किंनरेशो
वैश्रवणः पौलस्त्यो नरवाहनः ६९ यक्षैकपिंगैलविलश्रीदपुण्यजनेश्वराः १७ अस्योद्यानं चै ऐडविडोऽपि
त्ररथं १ पुत्रस्तु नलकूबरः १ ७० कैलासः स्थानमलका पूर् १ विमानं तु पुष्पकं १ स्यात्किंनरः किंपुरुष
किंनरस्य स्तुरंगवदनो मयुः ८ ७१ निधिर्ना शेवधिर्भेदाः २ पद्मशंखादयो निधेः। इति स्वर्गवर्गः ॥ आकाशस्य
द्योदिवौ द्वे स्त्रियामभ्रं व्योम पुष्करमंबरं नभोंऽतरिक्षं गगनमनंतं सुरवर्त्म खं १ वियद्विष्णुपदं वा
तु पुंस्याकाशविहायसी इति व्योमवर्गः दिशस्तु ककुभः काष्ठा आशाश्च हरितश्च ताः ५
प्राच्यवाचीप्रतीच्यस्ताः पूर्वदक्षिणपश्चिमाः १ उत्तरा दिगुदीची स्यात् १ दिश्यं तु त्रिषु दिग्भवे इं
द्रो वह्निः पितृपतिर्नैरृतो वरुणो मरुत् २ कुबेर ईशः पतयः पूर्वादीनां दिशां क्रमात् ८ ऐरा

४३ वियद् विहायसं व्योम पक्षिणश्च विहायसाः। विहायाः शः ४५ महापद्मश्च पद्मश्च शंखो मकरकच्छपौ। मुकुंदकुंदनीला
ककुनौ पुंसि गगने पुंनपुंसकमिति नानार्थः। १३४ ४ श्च खर्वश्च निधयो नव। ५४

४६ श्वेतद्वीपः सुदामेति त्रिकांडशेष एव नसपर्यायौ। सुदामतु पुमान् वारिधरपर्वतभेदयोः। सौदामन्यप्सरोभेदे तडि४
त्भेदयोः स्त्रियां। सौदामिनीत्यपपाठः। ६। ४ अष्टौ दिग्गजनामानि। ४ अभ्रमुरित्यादिक्रमादष्टौ दिग्गजस्त्रियः।
अंतरवकाशस्य द्वे२

कौ
अ०कां०१ वतः पुंडरीको वामनः कुमुदोंऽजनः ३ पुष्पदंतः सार्वभौमः सुप्रतीकश्च ८ दिग्गजाः करिण्योऽभ्रमु
८ कपिलापिंगलानुपमाः क्रमात् ४ ताम्रकर्णी शुभ्रदंती चांगना चांजनावती ८ क्लीबाव्ययं त्वपदि
मंडलस्य द्वे
कोणदिशोः द्वे दिशोर्मध्ये विदिक् स्त्रियां२ ५ अभ्यंतरं त्वंतरालं २ चक्रवालं तु मंडलं २ अभ्रं मेघो वारिवाहस्त
नयित्नुर्बलाहकः ६ धाराधरो जलधरस्तडित्वान् वारिदोंऽबुभृत् घनजीमूतमुदिरजलमु
मेघस्य पंचदश
मेघसमूहस्य द्वे गर्जितस्य त्रीणि
ग्धूमयोनयः १५ ७ कादंबिनी मेघमाला २ त्रिषु मेघभवेऽभ्रियं १ स्तनितं गर्जितं मेघनिर्घोषे रसि
विद्युल्लतायाः दश
तादि च ४ ८ शंपा शतह्रदा ह्रादिन्यैरावत्यः क्षणप्रभा तडित्सौदामिनी विद्युच्चंचला चपला
अशनिनिर्घोषस्य द्वे
(७) अपि १० ९ स्फूर्जथुर्वज्रनिर्घोषो २ मेघज्योतिरिरंमदः २ इंद्रायुधं शक्रधनुस्तदेव ऋजुरोहितं
वृष्टेर्द्वे अवग्रहस्य द्वे निरंतरधारापातस्य द्वे
• वृष्टिर्वर्षं २ तद्विघातेऽवग्राहावग्रहौ समौ २ धारासंपात आसारः २ शीकरोऽम्बुकणाः स्मृताः ३ ३१
गारा इति द्वे आच्छादनस्य षट्
वर्षोपलस्तु करका २ मेघच्छन्नेऽह्नि दुर्दिनं १ अंतर्धा व्यवधा पुंसि त्वंतर्धिरपवारणं ३२ अपिधान
तिरोधानपिधानाच्छादनानि च ८ हिमांशुश्चंद्रमाश्चंद्र इंदुः कुमुदबांधवः ३३ विधुः सुधांशुः
शुभ्रांशुरोषधीशो निशापतिः अब्जो जैवातृकः सोमो ग्लौर्मृगांकः कलानिधिः ३४ द्विजराजः ८
शशधरो नक्षत्रेशः क्षपाकरः २० कलातु षोडशो भागो १ बिंबोऽस्त्री मंडलं त्रिषु २ ३५ भित्तं शकलं त्वसिह
चंद्रस्य विंशतिः ४६ रोहितं रुधिरे प्रोक्तं ऋजुशक्रशरासने। रोहितो मीनमृगयोर्भेदे रौहितकद्रुम इति विश्वः। इंद्रधनुषो द्वे
मेघज्योतिषो द्वे। वीज इति प्र०६ ४१ शकलं त्वचि खंडे वा रागवस्तुनि वल्कल इति विश्वः ३४

हे यारे तिहेमः २४२ ज्योतिर्भत्रा चतारस्यांस्त्रीक्लीबंनाम चिन्हपोः स्याल्लक्ष्मलक्षणः पुंसिसोमित्रेश्रीमति त्रिपुरतिरभसः २
४३ हिमतुषारमलयोन्द्वयोः पुन्नपुंसकमिति ३४ शीतलेवाच्यलिंगः ३४ ४३ शीतं हिमगुणेक्लीबं शीतलालसपास्त्रीवानीरेबहुवाम्नो
चंद्रप्रभायास्त्रीणि ४५ नक्षत्रेनेत्रमध्येचतारास्यात्तारकापिचेतिव्याडिः ५४ रेनेतिहेमः ३४

(४)

खंडेवापूंस्यर्धोर्धेसमेंशकेः १ चंद्रिकाकौमुदीज्योत्स्ना ३ प्रसादस्तुप्रसन्नता २ १६ कलंककौलांछनंचचिन्हंलक्ष्मचलक्षणं ६ सुषमापरमाशोभा १ शोभाकांतिर्द्युतिश्छविः ४ १७ अवश्यायस्तुनीहारस्तुषारस्तुहिनंहिमं प्रालेयंमिहिका ७ चाथहिमानीहिमसंहतिः २ १८ शीतंगुणेतद्वदर्थाः सुषीमः शिशिरोजडः तुषारः शीतलः शीतोहिमः सप्तान्यलिंगकाः ३१ ध्रुवऔत्तानपादिः २ स्यादगस्त्यः कुंभसंभवः मैत्रावरुणिः ३ रस्यैवलोपामुद्रासधर्मिणी १ २० नक्षत्रमृक्षंभंतारातारकाप्युडुवास्त्रियां ६ दाक्षायिण्योऽश्विनीत्यादितारा अश्वयुगश्विनी २ २१ राधाविशाखापुष्येतुसिध्यतिष्यौ ३ श्रविष्ठया समाधनिष्ठाः २ स्युः प्रोष्ठपदाभाद्रपदाः स्त्रियः २ २२ मृगशीर्षंमृगशिरस्तस्मिन्नेवाग्रहायणी ३ इल्वलास्तच्छिरोदेशेतारकानिवसंतियाः २३ बृहस्पतिः सुराचार्योगीष्पतिर्धिषणोगुरुः जीवआंगिरसोवाचस्पतिश्चित्रशिखंडिजः १२४ शुक्रोदैत्यगुरुः काव्यउशनाभार्गवः कविः ६ अंगारकः कुजोभौमोलोहितांगोमहीसुतः ५२५ रौहिणेयोबुधः सौम्यः ३ समौसौरिशनैश्चरौ २ तमस्तुराहुः स्वर्भानुः सैंहिकेयोविधुंतुदः ५२६ सप्तर्षयोमरीच्यत्रिमुखाश्चित्रशिखंडिनः राशीनामुदयोलग्नंतेतुमेषवृषादयः १०० सूरसूर्यार्यमादित्यद्वादशात्म

४१ मेषोवृषोथमिथुनः कर्कटः सिंहकन्यकौतुलोऽथवृश्चिकोधन्वीमकरः कुंभमीनकौ ३४

॰॰पारेच षः स्यात्सरिध्यापरिवेषण इतिमे ॰॰॰॰॰॰॰॰ पर्यायाः स्युः ४
॰ स्थानोः सविधिमंडल इतिनाल व्यांतेरभसः परिवेशोपि ५ ४ सूर्यस्य सस त्रिंशत्

अ॰ का॰ १ दिवाकराः भास्कराऽहस्कर ब्रध्नप्रभाकर विभाकराः २८ भास्वद्विवस्वत्सप्ताश्वहरिदश्वो

५ ष्णरश्मयः विकर्तनार्कमार्तंडमिहिराऽरुणपूषणः २९ द्युमणिस्तरणिर्मित्रश्चित्रभानुर्विरो

(९) चनः विभावसुर्ग्रहपतिस्त्विषांपतिरहर्पतिः ३० भानुर्हंसः सहस्रांशुस्तपनः सविता र

पारिपार्श्वकाः

विः ३७ माठरः १ पिंगलो दंडश्चंडांशोः पारिपार्श्वकाः ३१ सूरसूतोऽरुणोऽनूरुः काश्यपिर्ग

अरुणस्य पंच

तळ ॰॰॰ परिवेषस्य चत्वारि

रुडाग्रजः ५ परिवेषस्तु परिधिरुपसूर्यकमंडले ४ ३२ किरणोस्रमयूखांऽशुगभस्तिघृणि

किरणस्य

रश्मयः भानुः करो मरीचिः स्त्रीपुंसयोर्दीधितिः स्त्रियां ११ ३३ स्युः प्रभारुग्रुचिस्त्विड्

प्रभामात्रस्य सूर्यप्रभायाः ईषदुष्णस्य

भाभाश्छविद्युतिदीप्तयः रोचिः शोचिरुभे क्लीबे प्रकाशो द्योत आतपः ३ ३४ कोष्णं कवो

॰॰॰ मृगजलस्य द्वे

ष्णं मंदोष्णं कदुष्णं ४ त्रिषु तद्वति तिग्मं तीक्ष्णं खरं ३ तद्वन्मृगतृष्णा मरीचिका २ इति दिग्वर्गः

कालस्य चत्वारि ४ एवं तिथिसा ४ मान्यस्य ४

कालो दिष्टोऽप्यनेहापि समयो ४ ऽप्यथ पक्षतिः प्रतिपद् २ द्वे इमे स्त्रीत्वे तदाद्यास्तिथयो द्वयोः ३

दिवसस्य ॰ कल्यमपि प्रभातस्य षट्

घस्रो दिनाऽहनी वा तु क्लीबे दिवसवासरौ ५ प्रत्यूषोऽहर्मुखं कल्यमुषः प्रत्यूषसी अपि २ प्रभातं ५

च ६ दिनांते तु सायः संध्या पितृप्रसूः २ प्राह्णाऽपराह्ण १ मध्याह्नास्त्रिसंध्यमथ शर्वरी ३ नि न्नसिंह

शा निशीथिनी रात्रिस्त्रियामा क्षणदा क्षपा विभावरीतमस्विन्यौ रजनी यामिनी तमी १२

४ पक्षति सुभवेत्पक्षमूलेस्या ४ इस्वो ॰॰ रमपि । उषप्रत्युषसि क्लीबे ४ स्त्रीपुंसयोः ।

रात्रीः द्वादश २ ४ सानिपतिथो द्वे प्रतिपत्तिथे ४ पितृप्रसूश्च योषिति ४ तथा च प्रयोगः सकलोनिशी

पर्णिमातिथीनुपतस्थे तिथिरेकिका तिथिरेति ॰॰

राजा:शशुनायातामस्ताभुजंगेरवगइतिद्वे अंधकारराजे:५ ३ पक्षिणी पूर्णमास्यां वद्धिनूर्णयाश्च कीर्तिः । आगामिवर्तमानाहर्यु
भवति नपुंसकयोः दर्शोमामावासी स्यादितिरभसः । अमावास्यमा निशीथस्तु पुमान् परात्रेस्यादर्धनिशायाम् तिं च पिस्त्रियाम् ३
सख्याः पूर्वकसरात्र ; सीचामावास्यथमामसेतिराब्धावर्णः ४
८ सिनीचंद्रकलातांवलपति धारयति अणः
राजस्यतिविरचि. एकरात्रिसमुदायस्या २

(१०)

तमिस्रा तामिस्रं सौ २ रात्रि ज्योत्स्नी चंद्रिकयान्विता १ आगामिवर्तमानाहर्युक्तायां निशि पक्षिणी १
गणरात्रं निशा बह्व्यः प्रदोषो रजनीमुखं १ अर्धरात्रनिशीथौ द्वौ द्वौ यामप्रहरौ समौ २ ६ स पर्वसंधिः २
प्रतिपत्पंचदश्योर्यदंतरं पक्षांतौ पंचदश्यौ द्वे २ पौर्णमासी तु पूर्णिमा २ ७ कलाहीने सानुमतिः पू-
र्णे राका निशाकरे ३ अमावास्यात्वमावस्या दर्शः सूर्येंदुसंगमः ४ ८ सा दृष्टेंदुः सिनीवाली सा
नष्टेंदुकला कुहूः १ उपरागो ग्रहो २ राहुग्रस्ते त्विंदौ च पूष्णि च ९ सोपप्लवोपरक्तौ द्वौ २ अग्न्युत्पा-
त उपाहितः २ एकयोक्त्या पुष्पवंतौ दिवाकरनिशाकरौ १० अष्टादश निमेषास्तु काष्ठा १ त्रिंश-
त्तु ताः कला १ तास्तु त्रिंशत्क्षणः १ ते तु मुहूर्तो द्वादशास्त्रियां ११ ते तु त्रिंशदहोरात्रः १ पक्षस्ते दश
पंच च १ पक्षौ पूर्वापरौ शुक्लकृष्णौ मासस्तु ताबुभौ १२ द्वौ द्वौ मार्गादिमासौ स्यादृतुस्तैरय-
नं १ त्रिभिः अयने द्वे गतिरुदग्दक्षिणार्कस्य वत्सरः ३ १३ समरात्रिंदिवे काले विषुवद्विषुवं च तत् २
मार्गशीर्षे सहा मार्ग आग्रहायणिकश्च सः ४ १४ पौषे तैषसहस्यौ द्वौ तपा माघे २ अथ फाल्गुने स्या-
त्तपस्यः फाल्गुनिकः ३ स्याच्चैत्रे चैत्रिको मधुः ३ १५ वैशाखे माधवो राधो ३ ज्येष्ठे शुक्रः २ शुचिस्त्वयं
३ आषाढे २ श्रावणे तु स्यान्नभाः श्रावणिकश्च सः ३ १६ स्युर्नभस्यप्रौष्ठपदभाद्रभाद्रपदाः समाः

अयनं पथि भानोरुदग्दक्षिणतो गतेति ४
मार्गशीर्षे सहा इति शाश्वत वर्णः मृगशिरा अग्रहायणिक इति रुद्रः ३
सेपासरवंटेष्वा... श्रावणो मत इति
पक्षो मासार्धके हे गैपार्श्वसाध्यविशेषयोः । केशादेः परतो वृंदे रवले सरिव
सहाययोः । चुल्लीरंध्रे पतत्रेन्द्रराजकुंजरपार्श्वयोरित्यभिधानं
विषुवो समकाले वा पुंस्यपि विषुणोपि च

मानुषेण स्पर्धः ४ ४ तलेन्यवदितिविश्वः १

अ० का० १ स्यादाश्विन इषोप्याश्वयुजोपि स्यात्तु कार्तिके १७ बाहुलोर्जौ कार्तिकिको हेमंतः १ त्रिशिरोऽस्त्री

६ स्त्रियां वसंते पुष्पसमयः सुरभिः ३ ग्रीष्म उष्मकः १८ निदाघ उष्णोपगम उष्ण उष्मागमस्तपः ७

स्त्रियां प्रावृट् स्त्रियां भूम्नि वर्षा २ अथ शरत् स्त्रियां १ १९ षडमी ऋतवः पुंसि मार्गादीनां युगैः क्रमात

वर्षस्य षट् संवत्सरो वत्सरोऽब्दो हायनोऽस्त्री शरत्समाः ६ २० मासेन स्यादहोरात्रः पैत्रो १ वर्षेण दैवतः १ दैवे युग

प्रलयस्य षट् सहस्रे द्वे ब्राह्मः कल्पौ तु तौ नृणां २१ मन्वंतरं तु दिव्यानां युगानामेकसप्ततिः संवर्तः प्रलयः कल्पः

क्षयः कल्पांत इत्यपि ५ २२ अस्त्री पंकं पुमान् पाप्मा पापं किल्बिषकल्मषं कलुषं वृजिनैनोऽघमं

पातकस्य पुण्यस्य होदुरितदुष्कृतं १२ २३ स्याद्धर्ममस्त्रियां पुण्यश्रेयसी सुकृतं वृषः ५ मुत्प्रीतिः प्रमदो हर्षः प्रमोदाऽ

मोदसंमदाः २४ स्यादानंदथुरानंदः शर्मसातसुखानि च १२ श्वः श्रेयसं शिवं भद्रं कल्याणं मंग दारस्यासुखस्य ५

लं शुभं २५ भावुकं भविकं भव्यं कुशलं क्षेममस्त्रियां शस्तं १२ चाथ त्रिषु द्रव्ये पापं पुण्यं सुखादि च

शुभाशुभ के देव

प्रशस्तो ब्राह्मणः ब्राह्मणमतल्लि काएवउतरव ३ मतल्लिका मचर्चिका प्रकांडमुद्घतल्लजौ प्रशस्तवाचकान्यमून्ययः शुभावहो विधिः २७ दैवं दिष्टं भा

६ गधेयं भाग्यं स्त्री नियतिर्विधिः ६ हेतुर्ना कारणं बीजं ३ निदानं त्वादिकारणं २ २८ क्षेत्रज्ञ आत्मा पु

रुषः ३ प्रधानं प्रकृतिः २ स्त्रियां विशेषः कालिकोऽवस्था १ गुणाः सत्त्वं रजस्तमः २९ जनुर्जननजन्म नृसिंह

२ प्राक्तनशुभाशुभकर्मणः षट् २ कल्याणमात्रस्य द्वादश ४ ४ दुःखस्य कारणस्य २

१ सत्वादिगुणसाम्यावस्थायाः २ ४ सुखादिशस्तानां शरत् तद्द्रव्ये वर्त्तमानं त्रिषु बोध्यं न तु स्त्रियां कल्याणी

कालकृतो धर्मो यौवनादि विशेषो वस्था १ ४ २ शरीराधिदैवतस्य प्राणि २

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the ... Mumbai

रक्तनोत्पादिरंजितो कुंकुमेसत्यनूरक्तवान्

x भूषणाः हरितशेपि केसातुपिशंगः ५ धूलिवत् पिशंगस्त्वसितानिशाः

x दीप शिखादिवत् पिंगलः कपिलप्रभाः पिंगेशुक्लागरवडवदितिशब्दावर्णाः ५

दुअपक्वमांसादिगंधस्य

(13)

दुमुखवासनवटिकादेः

अ० का० ४ दामोदि मुखवासनः २ ११ पूतिगंधिस्तु दुर्गंधो २ विस्रं स्यादामगंधियत् २ शुक्लशुभ्रशुचिश्वेतविश

श्वेतस्य x पीतमिश्रशुक्लस्य

दश्येतपांडुराः १२ अवदातः सितो गौरोवलक्षो धवलोर्जुनः १७ हरिणः पांडुरः पांडुरीषत्पांडुस्तु धू

कृष्णवर्णस्य पीतवर्णस्य

६ धूसरस्तु सितपीतेशावर्णः कुलेविशितश्चा वर्णः ३४
सरः ७ १३ कृष्णेनीलासितश्याम कालश्यामलमेचकाः ७ पीतोगौरोहरिद्राभः ३ पालाशोहरितोहरि हिरवदिति

केवललोहितस्य

तु ३ १४ रोहितो लोहितो रक्तः ३ शोणः कोकनदछविः २ अव्यक्तरागस्त्वरुणः २ श्वेतरक्तस्तु पाटलः २ ३५

कपोतस्य किंचिल्लोहितमिश्रकृष्णस्य पिंगलस्य

श्यावः स्यात्कपिशो २ धूम्रधूमलौ कृष्णलोहिते कडारः पिंगलः पिंगपिशंगौ कद्रुपिंगलौ ६ ३६ चित्रं

किर्मीरकल्माषशबलैताश्च कर्बुरे ६ गुणे शुक्लादयः पुंसि गुणिलिंगास्तु तद्वति इति धीवर्गः

x अपशब्दस्याप्राइति के
अभिमात्रदेवतावाः ७ ब्राह्मीतु भारतीभाषागीर्वाग्वाणीसरस्वती ७ व्याहार उक्तिर्लपितं भाषितं वचनं वचः ६ १ अपभ्रंशोपशब्दः

पद्यार्थः २ स्याच्छास्त्रेशब्दस्तु वाचकः ३ तिङ्सुबंतचयो वाक्यं क्रियावाकारकान्विता १२ श्रुतिः स्त्री वेद आम्नायस्त्र ७

वेदस्य धर्मविधिः १४
यी धर्मस्तु तद्विधिः ३ स्त्रियामृक् १ साम १ यजुषी १ इति वेदास्त्रयस्त्रयी १ ३ शिक्षेत्यादि श्रुतेरंग

पूर्ववृत्तप्रतिपादकस्य

मोंकारप्रणवौ समौ २ इतिहासः पुरावृत्तं २ उदात्ताद्यास्त्रयः स्वराः ३ ४ आन्वीक्षिकी दंडनीतिस्तर्कविद्या

लोकसत्यापाः कदेवयोर्वार्ता ७
दत्तकथायाः

र्थशास्त्रयोः आख्यायिकोपलब्धार्थाः पुराणं पंचलक्षणं १ ५ प्रबंधकल्पना कथा २ प्रवह्लिका प्रहेलि २ स्मृति

संग्रहस्य आसंपतिज्ञप्रश्नपूरणस्य लोकप्रवादस्य

का २ स्मृतिस्तु धर्मसंहिता २ समाहृतिस्तु संग्रहः २ समस्यातु समासार्था २ किंवदंती जनश्रुतिः २ वार्ता

मन्वादिस्मृतयः ६ १४ वेदिकोविधिः ४ x यथासंख्यपर्यायौ सर्गश्च प्रतिसर्गश्च वंशो मन्वंतराणि च भूम्यादिश्चैव संस्थानं पुराणं पंचलक्षणं २

दुर्वृत्तान्तार्थस्य संदेहः २

यथास्थितलोकवृत्तकथनस्य

प्रवृत्तिर्वार्ता वृत्तान्त उदन्तः४ स्यादथाह्वयः ७ आख्याह्वे अभिधानं च नामधेयं च नाम च ६ हूतिराकारणाह्वा

नं३ संहूतिर्बहुभिः कृता ८ विवादो व्यवहारः स्यादुपन्यासस्तु वाङ्मुखं२ उपोद्घात उदाहारः२ शपनं शपथः

पुमान्२ ९ प्रश्नोऽनुयोगः पृच्छा च३ प्रतिवाक्योत्तरे समे२ मिथ्याभियोगोऽभ्याख्यानं२ मिथ्याभि

शंसनं १० अभिशापः२ प्रणादस्तु शब्दः१ स्यादनुरागजः यशः कीर्तिः समाज्ञा च३ स्तवः स्तोत्रं स्तुतिर्नु

तिः४ ११ आम्रेडितं द्विस्त्रिरुक्तमुच्चैर्घुष्टं तु घोषणा२ काकुः१ स्त्रियां विकारो यः शोकभीत्यादिभिर्ध्वनेः

अवर्णाक्षेपनिर्वादपरिवादापवादवत् उपक्रोशो जुगुप्सा च कुत्सा निन्दा च गर्हणे १३ पारुष्यमतिवादः२ स्या

द्भर्त्सनं त्वपकारगीः२ यः सनिन्द उपालम्भस्तत्र स्यात्परिभाषणं १४ तत्र त्वाक्षारणा यः स्यादाक्रोशो मैथु

नं प्रति स्यादाभाषणमालापः२ प्रलापोऽनर्थकं वचः२ १५ अनुलापो मुहुर्भाषा२ विलापः परिदेवनं२ विप

प्रलापो विरोधोक्तिः२ संलापो भाषणं मिथः २ १६ सुप्रलापः सुवचनं२ अपलापस्तु निह्नवः२ संदेशवाग्वा

चिकं स्यात्२ वाग्भेदास्तु त्रिषूत्तरे १७ रुशती वागकल्याणी स्यात्कल्या तु शुभात्मिका अत्यर्थमधुरं सां

त्वं संगतं हृदयंगमं२ १८ निष्ठुरं परुषं ग्राम्यमश्लीलं२ सूनृतं प्रिये सत्येऽथ संकुलक्लिष्टे परस्परपराहते३

लुप्तवर्णपदं ग्रस्तं२ निरस्तं त्वरितोदितं२ अम्बूकृतं सनिष्ठेवं२ अबद्धं स्यादनर्थकं२ २० अनक्षरमवाच्यं२

उपालम्भो द्विधा गुणा विष्कारपूर्वको निंदापूर्वकश्च ... यथा महाकुलीनस्य तव किमुचितमिदं द्वितीयस्तु ...

न वोचितमेवेदं इति न्याद तीयोपः ... आक्रोशः साक्षारणा ... अभिशापमैथुनं कृतवमपि। नीचमाक्षरणं ... आक्रोशो

मैथुनं प्रति ... (परस्त्रीनिमित्तं ... परपुरुष ...

अं० का० १

८

(15)

न्मधुरः । स्वातस्तुरवः स्याचासावस्फुटोऽव्यक्तो ध्वनिस्तादृशो ध्वनौ कलः कं मदेउ लयोरिव लाकलास्य मूलर
कौत्रि ल्यादौ कलामीत्रिके । षोडशांशेकलास्त्री स्याच्चाकलः कालमानयोः । कलं शुक्रे त्रिषु जीर्णे चाव्यक्तम
धुरध्वनौ । गंभीरमेघादिध्वनौ एकं २८

वंध्यासुतस्येव स्यादि वचनस्य १ सोपहासवचनस्य द्वे ... २ रतिसमयकूजितस्य ... अप्रकटवचनस्य द्वे १

स्यादाहततुम्रिषार्थकं १ सोल्लुंठनंतु सोत्प्रासं भणितं रतिकूजितं २१ अथ म्लिष्टमविस्पष्टं २

असत्य वचसः । सम्यक् ... सत्यवचनस्य ... सादिषु अम्मूनि त्रिलिंगानि

वितथं त्वनृतं वचः २ सत्यं तथ्यमृतं सम्यग् [illegible] मूनि त्रिषु तद्वति २२ शब्दे निनाद निनद ध्वनि

ध्वानरवस्वनाः । स्वान निर्घोष निर्ह्राद नाद निस्वान निस्वनाः २३ आरवाऽऽरावसंरावविरा

वा १७ अथ मर्मरः स्वनिते वस्त्रपर्णानां भूषणानां तु सिंजितं १ २४ निःक्वाणो निःक्वणः

अव्यक्तमधुरस्याद्वे

क्वाणः क्वणः क्वणनमित्यपि वीणायाः ५ क्वणिते प्रादेः प्रक्वाणः प्रक्वणादयः २५ कोलाह

पक्षिणां ... प्रतिशब्दस्य द्वे ... गायनस्य

लः कलकलः २ तिरश्चां वाशितं रुतं २ स्त्री प्रतिश्रुत् [illegible] प्रतिध्वाने २ गीतं गानमिमे समे २ २६

इति शब्दादि वर्गः निषादर्षभ गांधार षड्ज मध्यम धैवताः पंचमश्चेत्यमी सप्त तंत्रीकंठोत्थिताः

मंद्रः मध्यमः तारः स्वरः

स्वराः १ काकली तु कले सूक्ष्मे ध्वनौ तु मधुरास्फुटे कलो १ मंद्रस्तु गंभीरे १ तारोऽत्युच्चैस्त्र

वीणाविपञ्चीवल्लक्याः वीणायाः

यस्त्रिषु १ २ समन्वितलयस्त्वेकतालो १ वीणा तु वल्लकी विपंची ३ सा तु तंत्रीभिः सप्तभिः

१ निषादः स्वरभेदेपि चांडाले धीवरांतर इति । ऋषति बलीवर्द इत स्वरसादृश्यं गच्छति । ऋषभस्त्वौषधांतरे । स्वरा
भित्पयोः कर्णरंध्रे कुंभीरपुच्छयोः । उत्तरस्थः स्मृतः श्रेष्ठे नसाकरयोषिति । शुकश्चिव्याशिरालायाविधवापां वृत्तिस्म
तरइति ५ गां धारदेशे भवः गांधारः । गांधारो रागसिंदूरस्वरेषु त्रिषु देतर इति हैमः । नासाकंठमुरस्तालु जिह्वा दंतांश्च स
स्पृशन् । षड्भ्यः संजायते तस्मात् षड्जइति । तद्वद्वेवोत्थितो वायुरुरः कंठसमाहतः । नाभिप्राप्तो महानादो मध्यस्थस्तेन मध्यमः
धीमत्त्वामयं धैवतः पृषोदरादिः । वायुः समुद्गतो नाभेरुरोहृत्कंठमूर्धसु । विचरन्पंचमस्थानप्राप्तः पंचम उच्यते । तज्जातः स्वरः पंचमः

२वादित्रं आतोद्यं चनामप्रस्यतूत । यदाह भरतः । ततं चैवावनद्धं च घनं सुषिरमेव च । चतुर्विधं तु विज्ञेयमातोद्यं लक्षणान्वितमिति २
४ वीणादिकं ततं चर्मणाछाद्यते तत्स्यात् ६ ४ वीणादिवाद्यते येन तत् स्तुरा इति का ३
आदिनौ शेर भीरावणहस्तकिन्नर्यादिः ४ आदिराद्यास्य तादितावद्याततू ४ काहलादिः २ अस्तातब्बंधदिः निकिरतादिकं ९

परिवादिनी १३ ततं १ वीणादिकं वाद्यमानद्धं १ मुरजादिकं वंशादिकं तु सुषिरं १ कांस्यतालादि
कं घनं १ ४ चतुर्विधमिदं वाद्यं वादित्रातोद्यनामकं मृदंगा मुरजा भेदास्त्वंक्यालिंग्योर्ध्वका मृदंगभेदाः
स्त्रियः ५ स्याद्यशः पटहोढक्का २ भेरी स्त्री दुंदुभिः पुमान् २ आनकः पटहोस्त्री स्यात् २ कोणो वी
णादिवादनं ६ वीणादंडः प्रवालः २ स्यात्ककुभस्तु प्रसेवकः २ कोलंबकस्तु कायोस्या उपनाहो निबंधनं ७ वाद्यप्रभेदा डमरूमड्डुडिंडिमझर्झराः मर्दलः पणवोन्ये च नर्तकीलासिके स
मे ८ विलंबितं द्रुतं मध्यं ३ ततमोघो घनं क्रमात् ९ तालः कालक्रियामानं १ लयः साम्यं २ मथा
स्त्रियां ९ तांडवं नटनं नाट्यं लास्यं नृत्यं च नर्त्तने ६ तौर्यत्रिकं नृत्य गीत वाद्यं नाट्यमिदं त्रयं ३ १० भ्र
कुंस भ्रुकुंस भ्रूकुंस श्चेति नर्तकः स्त्रीवेषधारी पुरुषो २ नाट्योक्तौ गणिका ज्जुका ११ भ
गिनीपतिरावुत्तो भावो विद्वानथावुकः जनको युवराजस्तु कुमारो भर्त्तृदारकः १२ राजा भट्टा
रको देवस्तत्सुता भर्त्तृदारिका १ देवी कृताभिषेकायामितरासु तु भट्टिनी १३ अब्रह्मण्यमवध्यो
क्तौ १ राजस्यालस्तु राष्ट्रियः १ अंबा माता २ थ बाला स्याद्वासूः २ आर्यस्तु मारिषः १४ अत्तिका भगि
नी ज्येष्ठा १ निष्ठा निर्वहणे समे हंडे हंजे हलाह्वाने नीचां चेटीं सखीं प्रति १५ अंगहारोंगविक्षेपो २
३ अत्रविशेषः शब्दार्णवे । गणिकोत्तु चैरज्जुके ४ नाट्यप्रकरणे अधिकारोयं प्रागंगहारात् । अज्जुकादिसंज्ञाः नाट्यास्त्यत्रमयोगो
तिनान्यत्र नपणसो । युवराजस्तु सवर्णः कुमारो
भर्तृदारकः । भद्दारको वा देवो वा वाच्या भ्र स नीने नृपः । ब्राह्मणेन तु नाम्ने वृराजाति स्यू ... मिः सच । वयस्य राजन्निति वा ४ नास्तीत्या ...
विड

८ व्रीडापि। गंडधगर्ज्युभुजनागर हारकीलज्वालाग्रहारभसवर्तक गर्धश्रृंगाः। व्रीशिदर्पेश्वचर स्रवदक श्च उकंठबाणकर काश्चसमामियाश्चेतिस्त्रिपुल्लिंगकथनरभसः। ८ रकरु

देहस्ताद्विभिर्भ्रनेगनार्थप्रकाशनस्य ४ निष्पन्नेकर्मणीतिशेषः सत्तुमंतः करणं

अ० म० १ व्यंजिका भिन्नयोस्समौ २ निर्वेतत्वगुसत्वा भ्यादि त्रिषांगिक सात्विके ३ ६ श्रृंगारवीराद्भुतहास्यभ

श्री: शिवश्रृंगारस्य वीरस्याद

यानकाः बीभत्सरौद्रौ च रसाः ८ श्रृंगारः शुचिरुज्ज्वलः १७ उत्साहवर्द्धनो वीरः २ कारुण्यं करुणा घृणा

१ दयायाः सप्त २०० हास्यस्य त्रीणि ३ आश्चर्यस्य चत्वारि

कृपादयानुकंपास्यादनुक्रोशोप्यथो हसः ३८ हासो हास्यं च बीभत्सं विकृतं त्रिष्विदं द्वयं २ विस्मयोद्भुत

माश्चर्यं चित्रमप्यथ भैरवं ३६ दारुणं भीषणं भीष्मं घोरं भीमं भयानकं भयंकरं प्रतिभयं १ रौद्रं

(17) तूग्रममी त्रिषु २० चतुर्दश ३० दरस्त्रासो भीतिर्भीः साध्वसं भयं। विकारो मानसो भावो १ नुभावो

भावबोधकः २३ गर्वोभिमानोहंकारो मानश्चित्तसमुन्नतिः अनादरः परिभवपरीभावस्ति

परस्मात्

स्थि २ रस्क्रिया रीढावमाननावज्ञावहेलनमसूर्क्षणं मंदाक्षं ह्रीस्त्रपा व्रीडा लज्जा सापत्रपान्यतः २३ पत्रे

दूषणासहनस्य

क्षान्तिस्तितिक्षाभिध्या तु परस्य विषये स्पृहा अक्षान्तिरीर्ष्यासूया तु दोषारोपो गुणेष्वपि २४

त्रयं द्वेषस्य शोकस्य

वैरं विरोधो विद्वेषो मन्युशोकौ तु शुक् स्त्रियां पश्चात्तापोनुतापश्च विप्रतीसार इत्यपि २५ को

इच्छतसान्वरितिः

पक्रोधोऽमर्षरोषप्रतिघा रुट्क्रुधौ स्त्रियौ शुचौ तु चरिते शीलमुन्मादश्चित्तविभ्रमः २६ प्रेमा

नाप्रियताहार्दं प्रेमस्नेहोथ दोहदं २ इच्छाकांक्षास्पृहेहा तृड्वांछा लिप्सा मनोरथः २७ कामोभिला १

षस्तर्षश्च १२ सोत्सर्थ लालसे द्वयोः उपाधिर्नां धर्मचिंता २ पुंस्याधिर्मानसी व्यथा १२८ ७ नृसिंह

धर्मविचारणस्यैद १४ कामः स्मरे छयोः पुमान्। रेतस्यपिनिकामे च कामोपिस्यान्नपुंसकं २

स्त्रीत निर्देशाश्चाबंतनास्त्रनार्थः ४४ पाभ्युदस्या महनस्यैद ५४ एकं मनः पीडायाः १

अ० कां० १ धनं रोकं रंध्रं श्वभ्रं वपा सुषिः ११ गर्तावटौ भुवि श्वभ्रे सरंध्रे सुषिरं त्रिषु २ अंधकारोऽस्त्रियां ध्वांतं तमिस्रं

१० तिमिरं तमः ५ ध्वांते गाढेंऽधतमसं क्षीणेऽवतमसं तमः १३ विष्वक्संतमसं नागाः काद्रवेयाः सर्पभोग्यन्यदेवयोनयोमी २

तदीश्वरः शेषोऽनंतो वासुकिस्तु सर्पराजोऽथ गोनसे ४ तिलित्सः स्यादजगरे शयु

(19) र्वाहस इत्युभौ अलगर्दो जलव्यालः समौ राजिलदुंदुभौ २५ मालुधानो मातुलाहि

र्निर्मुक्तो मुक्तकंचुकः २ सर्पः पृदाकुर्भुजगो भुजंगोऽहिर्भुजंगमः ६ आशीविषो विष

धरश्चक्री व्यालः सरीसृपः कुंडली गूढपाच्चक्षुःश्रवाः काकोदरः फणी ७ दर्वीकरो दी

र्घपृष्ठो दंदशूको बिलेशयः उरगः पन्नगो भोगी जिह्मगः पवनाशनः २५ ८ त्रिष्वाहेयं विषा

आहितुंडिक स्थ्यादि स्फटायां तु फणा द्वयोः समौ कंचुकनिर्मोकौ २ क्ष्वेडस्तु गरलं विषं ३ ९ पुंसि क्लीबे च

काकोलकालकूटहलाहलाः सौराष्ट्रिकः शौक्लिकेयो ब्रह्मपुत्रः प्रदीपनः १० दारदो

वत्सनाग वत्सनाभश्च विषभेदा अमी नव विषवैद्यो जांगुलिकः व्यालग्राह्यहितुंडिकः १३

॥ ॥ ॥ ॥ ॥ इति पातालभोगिवर्गः ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

काकोलो नरकांतरे। काकोलो द्रोणकाके च विषभेदे च न स्त्रियां प्रतिविषभेदे स्येकं २ द्वे व्यालग्राहिणः १

२ नरकः द्वारा लक्षेपस्य विष्टिः करेम त्वेभक्ताङः देवणोऽस्त्वेतिहेमः ३ ॥ तोयं २

४ एषां मध्ये यद्भेद्यगामि तन्त्रिषु । दुःखासेचा दुःखं सुतः सर्वं दुःख मेवेति विवेकेन ॥ ४

प्राणिनः द्वे नरकस्थप्राणिनां २

अमनस्यं ... तिसामा ... मनः पीडार्थसाम्याः ३

४ उदन्वानुदधिः सिंधुः सरस्वान्सागरोर्णवः ३

नरकनामानि

रुरुः प्राणिविशेषः तस्यायं १

(२०)

स्यान्नारकस्तु नरको निरयो दुर्गतिः स्त्रियां ४ तद्भेदास्तपनावीचिमहारौरवरौरवाः १ संहारःका

लसूत्रं च संघातः सत्वास्तु नारकाः प्रेता वैतरणी सिंधुः १ स्यादलक्ष्मीस्तु निरृतिः २ २ विष्टिराजूः २

कारणा तु यातना तीव्रवेदना ३ पीडा बाधा व्यथा दुःखमामनस्यं प्रसूतिजं २ ३ स्यात्कष्टं कृच्छ्रमाभी

लं ३ त्रिष्वेषां भेद्यगामि यत् इति नरकवर्गः समुद्रोब्धिरकूपारः पारावारः सरित्पतिः ५ रत्नाकरो ज

लनिधिर्यादःपतिरपांपतिः १५ [illegible] तस्य प्रभेदाः क्षीरो

दो लवणोदस्तथापरे २ आपः स्त्री भूम्नि वार्वारि सलिलं कमलं जलं पयः कीलालममृतं जीव

नं भुवनं वनं ३ कबंधमुदकं पाथः पुष्करं सर्वतोमुखं अंभोर्णस्तोयपानीयनीरक्षीरांबुशंबरं

मेघपुष्पं घनरसः २७ त्रिषु द्वे आप्यमम्मयं २ भंगस्तरंग ऊर्मिर्वा स्त्रियां वीचिरथोर्मिषु ५ महत्सू

ल्लोलकल्लोलौ स्यादावर्तोंभसां भ्रमः १ पृषंति बिंदुपृषताः पुमांसो विप्रुषः स्त्रियः ६ चक्राणि पु

टभेदाः स्युर्भ्रमाश्च जलनिर्गमाः २ कूलं रोधश्च तीरं च प्रतीरं च तटं त्रिषु ५ ७ पारावारे परार्वा

ची तीरे पात्रं तदंतरं द्वीपोऽस्त्रियामंतरीपं २ यदंतर्वारिणस्तटं ८ तोयोत्थितं तत्पुलिनं सैकतं सि

Margin and interlinear glosses:

द्वे नरकस्य — नाम वैतरणी नदी — निरृते लक्ष्म्याः — तीव्रा खस्य सामान्यपीडायाः — मनोनिरोधपीडायाः

आदित्याद्वे नरकस्य ... — ... खतत्तवालुकं कु ... पाकादयः २

निरृतिः ... स्यात् ... लोकं तरसुम

तस्य समुद्रस्य

... प्रभेदेन इक्षुर-सोदः सुरोदः घृतोद-दधिमंडोदः स्वादूदः ६

... विंशति जलस्य

द्वे जलाधिकस्य — रूपावीनां तस्य — लहरीणां चलानां — महातरंगस्य द्वे

जलभ्रमणस्य — सेके — जलकणानां बहूनां

चक्राकारेण जलेन ... नाम ... नस्य

देवालुकमयस्य

२ द्वे जलनिःसारणजालकस्य नर्यादौ अथ भस्य जलस्य धनिःसारणस्य ... स्वामीतु ... कार्थनीसाह २

१ नदीतटद्वयमध्यह जलनिस्तारस्येक १

२ प्रतीरमिति उपसर्गा ... २ ४ पुरापरतीरयोः एकैकं तीर इति प्रथमाद्वितीयं २

१ तद्वारिण तट एकं जलाद्विनिर्गततटस्य १

द्वे ... नलनकाष्ठस्य ४

५ अतीतानौर्येन सा वा अतिनौः पुमान् स्त्री वा क्लीबेति अतिनु ५

(21)

ध० का० १

कृतामयं १ निषद्वरस्तु जंबालः पंकोस्त्री शादकर्दमौ ९ जलोच्छ्वासाः परीवाहाः २ कूपकास्तु विदारकाः

नाव्यं त्रिलिंगं नौतार्ये स्त्रियां नौस्तरणिस्तरिः १० उडुपं तु प्लवः कोलः ३ स्रोतोंबुसरणं स्वतः आतरस्त

रपण्यं स्याद्द्रोणी काष्ठांबुवाहिनी सांयात्रिकः पोतवणिक् कर्णधारस्तु नाविकः २ नियामकाः पोतवा

हाः २ कूपको गुणवृक्षकः ११ नौकादंडः क्षेपणी स्यादरित्रं केनिपातकः २ अभ्रिः स्त्री काष्ठकुद्दालः से

कपात्रं तु सेचनं २ १३ क्लीबेर्धनावं नावोर्धे तीतनौकेतिनु त्रिषु त्रिष्वागाधात्प्रसन्नोच्छः २ कलुषोनछ

आविलः ३ १४ निम्नं गभीरं गंभीरं ३ उत्तानं तद्विपर्यये १ अगाधमतलस्पर्शे कैवर्ते दाशधीवरौ ३

आनायः पुंसि जालं स्यात् २ शणसूत्रं पवित्रकं १ मत्स्याधानी कुवेणी स्यात् २ बडिशं मत्स्यवेधनं २ १६

पृथुरोमा झषो मत्स्यो मीनो वैसारिणोंडजः विसारः शकुली चाथ गंडकः शकुलार्भकः १७ सह

स्रदंष्ट्रः पाठीनः २ उलूपी शिशुकः २ समौ नलमीनश्चिलिचिमः २ प्रोष्ठी तु शफरी द्वयोः २ १८ क्षु

द्रांडमत्स्यसंघातः पोताधानं १ अथो झषाः रोहितो १ मद्गुरः १ शालो १ राजीवः १ शकुल १ स्तिमिः १ १९

तिमिंगिलादयश्चाथ यादांसि जलजंतवः तद्भेदाः शिशुमारो १ द्रः १ शंकवो १ मकरादयः १२०

५ द्वे शणसूत्रे जालस्य पवित्रकं लक्षणया अपवित्रमिति ५   हृद इति सफरी इति मगर इति आदि शब्दाज्जलहस्त्यादयः

द्वे नलवनचारिणो मत्स्यविशेषस्य २

(22)

ध कस्यांतरं वादिधारणार्थ दारुयंत्रस्य ६
रा हाट इति ख्यातस्य ६ कू
शंख [illegible] नरवइ इति मुरः ३ ४ हंसा व जरति
१ मत्स्याः लतेच रूत्यात दीर्घता भ्यां १
खेंकडा इति कासव इति ध कू पमुखे इ खका दिभिव सये कं ६ केचुवा इति ख्यातस्य १

स्यात्कुलीरः कर्कटकः २ कूर्मे कमठकच्छपौ ३ ग्राहोवहारो २ नक्रस्तु कुंभीरोथ महीलता २१ गंडूपदः किंचुलुको ३

पड इति ख्यातस्य निहाका गोधिका २ समे २ रक्तपातु जलौकायां स्त्रियां भूम्नि जलौकसः ३ २२ मुक्तास्फोटः स्त्रियां शुक्तिः २ शंख

पुनपुंसकयोः स्यात्कंबुर स्त्रियौ २ क्षुद्रशंखाः शंखनकाः २ शंबुका जलशुक्तयः २ २३ भेके मंडूकवर्षाभू शालूर प्लवदर्दुराः ६

क्षुद्र किंचुलुकाख्यातस्य ४ शिली गंडूपदी २ भेकी वर्षाभ्वी २ कमठी डुलिः २ २४ मद्गुरस्य प्रिया शृंगी दुर्नामा दीर्घकोशिका २ जला — हे जिना ति इति तायाः जल ... शेषः ४

शया जलाधारा २ स्तत्रागाधजलो ह्रदः २५ आहावस्तु निपानं स्यादुपकूपजलाशये पुंस्येवांधुः प्रहिः कूप — कूपसमीपरी लोष्यारस्य ५

उदपानं ४ तु पुंसि वा २६ नेमिस्त्रिकास्य २ वीनाहो मुखबंधनमस्य यत् पुष्करिण्यां तु खातं २ स्यादखात — देसमचतुरस्र तस्य ६

कृत्रिमतलाराचे देवखातकं २ २७ पद्माकरस्तडागो २ स्त्री कासारः सरसी सरः ३ वेशंतः पल्वलं चाल्पसरो ३ वापी तु दी

दुर्गादिपरिखातः र्घिका २ २८ खेयं तु परिखा २ धारस्त्वंभसा यत्र धारणं स्यादालवालमावालमावापो ३ अथ नदी सरित् २९ — आलवाल इति ख्यातस्य ८

तरंगिणी शैवलिनी तटिनी ह्रादिनी धुनी स्रोतस्वती द्वीपवती स्रवंती निम्नगापगा १२ ३० गंगा विष्णुपदी

सो भागीरथ्याः जह्नुतनया सुरनिम्नगा भागीरथी त्रिपथगा त्रिस्रोता भीष्मसूरपि ८ ३१ कालिंदी सूर्यतनया यमुना श

मनस्वसा ४ रेवा तु नर्मदा सोमोद्भवा मेकलकन्यका ४ ३२ करतोया सदानीरा २ बाहुदा सैतवाहिनी २

शतद्रुस्तु शुतुद्रिः स्यात् २ विपाशा तु विपाट् २ स्त्रियां ३३ शोणो हिरण्यवाहः स्यात् २ कुल्याल्पा कृत्रिमा स

२ हे गौरी वि... कन्यादानोदकाज्जाताः । यदुक्तं । प्रथमं करकं देवी अहं गंगा रजस्वला । सर्वास्ते वहा नद्यः करतोयां बुवाहिनी
... हे पारामे च नीति ... हे कार्तवीर्य ... नयावत्तारि ता तस्याः २

क जलनिःसारणं थंरु त्रिममार्गस्य २ देमल कुमुदादीनां साधारण्यस्य ४ दे जलकुंभी तरस्यातायाः ९

रु० का० ४ रतु १ इरावती १ वेत्रवती १ चंद्रभागा सरस्वती १ ३४ कावेरी १ कावेरी सरितोन्याश्च संभेदः सिंधुसं
१२ गमः २ द्वयोः प्रणाली पयसः पदव्यां तु त्रिषूत्तरे ३५ देविकायां सरय्वांच भवे दाविक सारवौ सौगंधिकं दाविकायां भवः दाविकः सरय्वां भव सारवः २
कह्लारस्य सु तु कह्लारं २ हल्लकं रक्तसंध्यकं २ ३६ स्यादुत्पलं कुवलयमथ नीलांबुजन्म च इंदीवरं २ च नीलेस्मि
३ भेकमहलस्य एषां सौगंधिकादीनां शैवाके
तिस्यात्सोसने ३ न्सिते कुमुदकैरवे २ ३७ शालूकमेषां कंदः १ स्याद्वारिपर्णी तु कुंभिका २ जलनीली तु शैवालं शै
कुमुद्वत्कदेशस्य वलो २ थ कुमुद्वती ३८ कुमुदिन्यां नलि॰ न्यां तु बिसिनीपद्मिनीमुखाः वा पुंसि पद्मं नलिनमरविंदं मुखशब्दः लिनीपुष्पादयः ५
कुमुदलतासन्ये ५ महोत्पलं सहस्रपत्रं कमलं शतपत्रं कुशेशयं पंकेरुहं तामरसं सारसं सरसीरुहं ४० बिसप्रसू
कमलस्य
नराजीवपुष्करांभोरुहाणि च १६ पुंडरीकं सितांभोजं २ मथ रक्तसरोरुहे ४१ रक्तोत्पलं कोक
देअ औदिकनामलस्य एकेम आदीनां समूहस्य
हुउसत्लादिदंउस्य नदं ३ नालो नालं २ मथास्त्रियां मृणालं बिसं २ मब्जादिकदंबे षंडमस्त्रियां ४२ करहाटः शिफाकं देपअकंदस्य किं वंचेत्राणि ८
हैमप्रवालाकोशस्य २७८
पद्मादीनां नवपत्रस्य ९ दः किंजल्कः केसरोस्त्रियां संवर्तिका नवदलं २ बीजकोशो वराटकः २ ४३ इति वारिवर्गः ९
इत्यमरसिंहकृतौ नामलिंगानुशासने स्वरादिकांडः प्रथमः सांग एव समर्थितः २ १ उक्तं स्वर्व्योम नरसिंह
दिक्कालधीशब्दादि सनाट्यकं पातालभोगिनरकं वारिचैषांच संगतं २ ९ शके १७४० ब १२
हुधान्यनाम संवत्सरे वैशाख कृष्ण षष्ठ्यां तद्दिनी लिखितं समाप्तं श्रीनरसिंहार्पणमस्तु ९

(२३)

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com